

Minimum pro uživatele studovny rukopisů a starých tisků

Rukopisy, inkunábule, staré tisky a staré mapy (nikoliv knihy z příruční knihovny) je nutné si předem objednat (elektronicky nebo pomocí tištěného formuláře ve studovně), emailové či telefonické objednávky jsou vyloučeny.

Tisky, inkunábule a mapy je třeba hledat v databázi [STT](#), popř. v Generálním katalogu I (pro léta 1501-1950) [zde](#). Tamtéž si přečtete o řazení katalogu. Do katalogu můžete nahlédnout v počítači ve studovně (stejně jako z kteréhokoliv počítače připojeného k internetu). Rukopisy lze najít v digitální knihovně [Manuscriptorium](#) a samostatně objednat [zde](#).

Nejdůležitějším údajem pro objednávku je **signatura**. Signatura je kód složený z písmen a čísel, který jednoznačně identifikuje knihu v rámci knihovního fondu. U rukopisů začíná zpravidla římským číslem (např. IV A 1), u tisků arabským (např. 4 A 1). Bez znalosti signatury nelze knihu objednat. Signaturu lze nalézt v katalozích (viz níže).

Objednávat je možné pro příští expedici (nejpozději hodinu předem) nebo na pozdější termín. Expedice probíhají od pondělí do čtvrtka v 9.00 a ve 14.00. Objednat lze maximálně 5 svazků (ne signatur) na jednu expedici. Ve studovně lze studovat pouze 1 svazek. Žádné knihy nelze půjčit domů ani vynést ze studovny.

Pro studium historických fondů je ve studovně vyhrazeno 6 míst (stůl č. 1, 2 pro studium rukopisů; stůl č. 3, 4, 5, 6 pro studium starých tisků). Uživatel pracující s historickými fondy je povinen studovat na těchto místech. Pracovník pověřený dozorem může s ohledem na obsazení studovny a povahu půjčených dokumentů místo ke studiu určit.

Součástí úkolů pracovníka pověřeného dozorem ve studovně není poskytovat pomoc při čtení textů a jejich překládání.

Rukopis je kniha psaná rukou (výjimečně strojopis), **tisk** je kniha vyšlá z tiskárny. **Inkunábule** je tisk tištěný do roku 1500. **Starý tisk** je tisk vytištěný do roku 1800. Stará mapa je kartografický dokument vytvořen do roku 1850 včetně.

Knihy z **příruční knihovny** (pokud nejsou ve volném výběru ve studovně) donese služba na počkání. Příruční knihovna oddělení se značí **BMMS**, signatury lze najít v databázi [NKC](#).

Kopírování knihovních jednotek z fondu příruční knihovny ORST může – po projednání s knihovníkem – provést uživatel sám s použitím fotografického přístroje. S pořízeným snímkem musí uživatel nakládat pouze v souladu s autorským zákonem, tj. osobní/studijní potřeba. Při fotografování je vyloučeno použití intenzivního světla a použití stativu. V zájmu ochrany fondu knihovník stanoví použití příslušných pomůcek (podložek, těžítek aj.).

Kopírování knihovních jednotek z historického fondu může – po projednání s knihovníkem – provést uživatel sám s použitím fotografického přístroje. S pořízeným snímkem musí uživatel nakládat pouze v souladu s autorským zákonem, tj. osobní/studijní potřeba. Při fotografování je vyloučeno použití

intenzivního světla a použití stativu. V zájmu ochrany fondu knihovník stanoví použití příslušných pomůcek (podložek, těžítek aj.).

Podmínky objednávání xerokopií z historického fondů/náhradních nosičů na požádání vysvětlí služba ve studovně.

Užití reprodukcí z historického fondu podléhá schválení a podmínkám, které sdělí příslušný pracovník.

Pracovník ve studovně může z důvodu špatného fyzického stavu dokumentu rozhodnout o jiném způsobu pořízení kopie.

Při studiu rukopisů a tisků (včetně novin) je nutné používat molitanové přířezy a těžítka, ke psaní jen obyčejné tužky přiměřené tvrdosti (2, HB atd.), k zakládání stránek záložky z nekyselého papíru.

V souladu s výpůjčním řádem jsou upřednostňovány pro zapůjčování tzv. náhradní nosiče, tedy mikrofilmy a digitální kopie (Manuscriptorium, CD). Pokud je rukopis nebo tisk ve špatném fyzickém stavu, nemusí být uživateli půjčen. (Další exempláře tisků mají z pražských knihoven [Knihovna Národního muzea](#), [Strahovská knihovna premonstrátů](#), [Knihovna Akademie věd](#), [Knihovna pražské metropolitní kapituly](#), [Městská knihovna](#) atd.) Lze žádat vedoucího oddělení o poskytnutí výjimky.

Vybrané dokumenty historického fondu mohou být zapůjčeny pouze na jeden den a studovány omezenou dobu. Jejich rezervace není možná. Uživatel o tomto bude dopředu informován.

Budeme rádi za Vaše připomínky a názory, které by pomohly ke zlepšení služeb ve studovně rukopisů a starých tisků.

S případnými podněty se obraťte na vedoucí oddělení Mgr. Terezu Paličkovou, email: Tereza.Palickova@nkp.cz.

Studovna oddělení rukopisů a starých tisků

e-mail: orst@nkp.cz

telefon: +420 221 663 280